

2014

Evaluering af projekter under "Puljen til partnerskaber mellem kommuner, uddannelsessteder og arbejdspladser om introduktions- og snuseforløb for unge"

Indholdsfortegnelse

1. FORMÅL MED PULJEN	3
2. METODE OG TVÆRGÅENDE ANBEFALINGER.....	3
3. HVILKE PARTNERSKABER ER UDVIKLET UNDER PULJEN?	5
4. LÆRINGSTEMAER I EVALUERINGEN	7
TEMA 1: HVORDAN KAN MAN ARBEJDE MED PARTNERSKABER OM INTRODUKTIONS- OG SNUSEFORLØB?.....	8
TEMA 2: HVORDAN KAN MAN SIKRE EN GOD OG EFFEKTIV VISITATION AF UNGE TIL FORLØBET?.....	13
TEMA 3: HVORDAN KAN MAN ARBEJDE MED MOTIVATION OG AFKLARING AF UNGE TIL UDDANNELSE?.....	18
TEMA 4: HVORDAN KAN MAN INDDRAGE PRIVATE VIRKSOMHEDER I INTRODUKTIONS- OG SNUSEFORLØB?.....	23

1. Formål med puljen

Arbejdsmarkedsstyrelsen udmeldte i november 2012 puljen 'Partnerskaber mellem kommuner og ordinære uddannelsessteder og arbejdspladser om introduktions- og snuseforløb for unge'.

Ansøgningsrunden var led i udmøntningen af satspuljemidlerne '*Pulje til bekæmpelse af ungdomsledighed*'. Der var afsat i alt 12 mio. kr. til initiativet.

Udmeldingen betød, at jobcentre i samarbejde med et eller flere uddannelsessteder eller arbejdspladser kunne ansøge om midler til at udvikle og etablere partnerskaber om aktive forløb, hvor unge kunne introduceres til/snuse til job- og uddannelsesmuligheder.

Formålet med de aktive forløb er, at de unge bliver afklarede i forhold til egne muligheder og ønsker vedr. uddannelse og job og bliver motiverede til at tage skridtet ind på uddannelsesvejen. Partnerskaberne skulle indgås på lokalt/regionalt niveau med udgangspunkt i, hvad der var behov og mulighed for de enkelte steder.

Målgruppen for de aktive forløb var unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år, der:

- ikke umiddelbart var uddannelsesparate
- var uafklarede i forhold til uddannelsesvalg, og
- vurderedes at kunne blive motiverede og bragt tættere på uddannelse igennem en uddannelsesrettet indsats.

Projektperioden var kalenderåret 2013. Perioden er dog senere udvidet, således at projekterne kunne løbe til og med første kvartal 2014. Der er igangsat 18 partnerskabsprojekter fordelt over hele landet.

2. Metode og tværgående anbefalinger

Evalueringen er gennemført som en tværgående læringsevaluering for at opsamle læring og gode råd om etablering af partnerskaber om introduktions- og snuseforløb for unge på tværs af projekterne. Der er således ikke tale om en evaluering af de enkelte projekter.

Evalueringen er bygget op om 4 temaer (se afsnit 4) og baserer sig på materiale fra projekterne, f.eks. ansøgning, statusrapporter, pjecer og brochurer m.v. Samt på en selvevaluering som alle projekterne har indsendt, hvor projektleder eller styregruppe har beskrevet og vurderet projektet i forhold til temaerne. Selvevalueringen er fulgt op af et telefoninterview med de 18 projekter.

På baggrund af projekt materialet samt selvevaluering og telefoninterview blev der udvalgt 8 projekter, som i særlig grad skulle bidrage til evalueringen. De 8 projekter blev udvalgt, så de dækkede relativt bredt i forhold til målgruppe, forankring, involverede parter, indhold og aktiviteter, læring m.v. I disse 8 projekter blev der gennemført uddybende fokusgruppeinterview med de involverede parter. Desuden blev der i 6 af projekterne gennemført telefoninterviews med nogle af de unge, der har deltaget i introduktions- eller snuseforløbet. I alt blev 15 unge interviewet.

På tværs af projekterne og evalueringens temaer kan der peges på en række opmærksomhedspunkter, som er væsentlige i forbindelse med udvikling og gennemførelse af introduktions- og snuseforløb for unge. I nedenstående boks er angivet nogle centrale eksempler herpå samt forslag til løsninger.

	Opmærksomhedspunkter	Løsningsforslag
Målgrupper og visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Målgruppedefinition og –afgrænsning skal afklares og være tydelig • Udsatte ungegrupper kan have særlige behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Involver forskellige fagpersoners viden for at opnå en nuanceret beskrivelse af målgruppen og meld ud, hvilke unge der kan profitere af forløbet og hvordan • Tilpas rammerne - fx holdstørrelse, lokaler og mødetider - til den konkrete målgruppe og imødekom specifikke behov hos den enkelte unge
Udvikling af forløb	<ul style="list-style-type: none"> • Udviklingsfasen bør prioriteres for at opnå et godt afsæt for forløbene • Introduktions- og snuseforløb skal kunne fungere i praksis 	<ul style="list-style-type: none"> • Sæt den nødvendige tid af og inddrag de relevante aktører - og skab pejlemærker for forløbet, der kan anvendes løbende i gennemførelsen af forløbene for at sikre fokus og fremdrift • Involver relevante parter i udviklingsfasen for at realitetsteste ideerne til forløbet og juster efter, hvad der vurderes at kunne lade sig gøre i praksis
Indsats og metoder	<ul style="list-style-type: none"> • Den unge skal opleve mening og sammenhæng i indsatsen • Systematisk og løbende fokus på den unges udvikling er centralt 	<ul style="list-style-type: none"> • Kombiner teori med praksis i form af praktikker på virksomheder og hjælp den unge med at se vigtigheden i læringen via en håndholdt indsats fx i form af mentorstøtte • Arbejd med progression ud fra udvalgte forandringsområder og lad evt. den unge selv notere progressionen fx med udgangspunkt i formulerede læringsmål, der kan være omdrejningspunkt i opfølgningen
Organisering og samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseringen af forløbet skal sikre prioritering og fremdrift af forløbet • Involvering af centrale aktører skal så vidt muligt være på plads fra start 	<ul style="list-style-type: none"> • Etabler fx en styregruppe på ledelsesniveau og en arbejdsgruppe i udførerdelen, hvor styregruppen løbende kan finde løsninger på evt. udfordringer, som arbejdsgruppen peger på, samt træffe beslutninger og generelt signalere projektets prioritering til andre • Etabler så vidt muligt et samarbejde med virksomheder og andre centrale aktører tidligt i forløbet og skab ejerskab til forløbet ved at inddrage deres viden og gøre alle ansvarlige
Forankring og udbredelse	<ul style="list-style-type: none"> • Forankring/udbredelse af forløbet skal tænkes ind fra start • Ledelsen skal sikre udbredelse og anvendelse af forløbets erfaringer 	<ul style="list-style-type: none"> • Udarbejd aftaler fra start om, hvordan forløbet sættes i drift efter en tidsafgrænset udviklingsperiode ved fx at afsætte ressourcer og midler hertil eller aftale priser og andre betingelser for køb af forløb • Udbred løbende erfaringer fra forløbet internt i organisationen fx på personalemøder, temadage eller som kompetenceudvikling samt eksternt til andre interessenter ved oplæg, presse mv.

3. Hvilke partnerskaber er udviklet under puljen?

Nedenfor er et samlet overblik over de 18 projekter, der har fået midler fra puljen. De første 8 projekter (markeret med kursiv) er dem, der i særlig grad har bidraget til læringskataloget.

Navn	Parter	Indhold
<i>Den merkantile virksomhedsskole</i>	<ul style="list-style-type: none"> • UU Aarhus-Samsø • Aarhus Købmandsskole • Gøglerproduktionsskolen Aarhus • CABI • Dansk Supermarked 	Udvidelse af en virksomhedsskole (inden for bygge/anlæg) med et merkantilt spor. Fokus på læring i praksisfællesskaber.
<i>Talentskolen for håndværk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vallekilde Højskole • Jobcenter Odsherred • Holbæk Kommune • EUC Nordsjælland • Odsherred Erhvervsråd • TST-Byg og Fjordlyst Enterprise 	Etablering af motivationsforløb samt udbygning af netværk, der kan skabe flere praktikpladser og herunder skabe bedre basis for praktikforløb, hvor virksomheder deler en lærling.
<i>Partnerskab på Djursland</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Viden Djurs • Norddjurs Kommune/Jobcenter • Jobcenter Syddjurs 	Videreudvikling af eksisterende netværk mellem JC og skoler og finde virksomheder, der vil indgå i partnerskab og aktive forløb for unge.
<i>Uniform 112</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Børne- og Ungeafdelingen - Svendborg Kommune • HF & VUC Fyn • Svendborg Erhvervsskole • Falck • Fyns Politi • Svendborg Søfartsskole • Svendborg Kommune – beredskabet • Jobcenter Svendborg • UU-Center Sydfyn 	Udvikling af grundforløb, der skal klæde unge på til at søge uddannelsen inden for de uniformerede fag, f.eks. politi eller fængselsbetjent
<i>Arbejdsfællesskaber med fremtidsperspektiv</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Halsnæs Jobcenter • Hillerød Erhvervsskole • Frederiksværk Autodele v/Milan Petric • Asserbo Golfklub – Greenkeeper gården • Entreprenør Lars Voss 	Udvikling og etablering af forløb med en helhedsorienteret indsats via inkluderende fællesskaber på arbejdspladser.
<i>Læringshuset - Snuseforløb</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Socialområdet - Fredericia Kommune • Jobcenter Fredericia, • HF og VUC - Fredericia 	Oprettelse af Læringshuset som samarbejde mellem socialområdet, jobcentret og VUC. Fokus er på at udvikle introduktions- og snuseforløb for målgruppen og herunder at udvikle relevante læringsmål.
<i>Uddannelsesafklaring i praksis</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ISS • DSB • Jobcenter Høje Taastrup • Hotel- og Restaurantskolen 	Design af uddannelsesrettet snuseforløb samt uddannelsesafklarende metoder og produkter via partnerskaber.
<i>Uddannelsesafklaring gennem erhvervserfaring</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Ballerup • Grantoftegaard 	Etablering af praktikforløb og afklaring rettet mod den enkeltes uddannelsesønske.

Parallelveje	<ul style="list-style-type: none"> • Hedensted Jobcenter • UU Horsens Hedensted • Hedensted Centret 	Etablering af ungenetværk, uddannelse af rollemodeller /virksomhedsmentorer, udvikling af progressionsregistreringer.
Afklaring og udvikling gennem partnerskaber	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Bornholm • Marselisborg • VINSÅ • Ole Alemeborg A/S 	Etablering af partnerskaber og udvikling af redskaber og skabeloner til forløbsbeskrivelser.
Partnerskabsaftaler som giver unge mod på at komme videre	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Faxe • 10 virksomheder 	Etablering af partnerskaber med virksomheder, som skal hjælpe den unge tættere på uddannelsesvalg.
Snusfornuft	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Kolding • Kolding Produktionskole • Aktiv Fokus • Erhvervsskolen HANSENBERG • Vartenberg • Kolding Pak A/S 	Etablering af partnerskaber /virksomhedsnetværk (Lærende Sociale Partnerskaber). Etablering af snuseforløb med kombination af praktik, korte forløb på uddannelsesinstitutioner samt coaching.
Fra virksomhedscenter til uddannelse	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Odense • Syddansk Erhvervsskole • Lemvig-Müller A/S 	Etablering af ramme om praktikbaserede uddannelsesforberedende forløb for unge.
Samsø's udsatte unge i uddannelse	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Samsø • 3F Samsø • Samsø Handelsstandsforening • VUC Samsø • LBR Samsø • Hjemmeplejen Samsø Kommune • Den jydsk håndværkerskole • Samsø Kommune • Århus Social- og Sundhedsskole • Jordbrugets uddannelsescenter • Brdr. Kjeldahl I/S 	Udvikling og beskrivelse af metoder der – ved hjælp af partnerskaber – kan medvirke til at få udsatte udkantsunge til at gennemføre uddannelse og/eller komme i heltidsjob.
Virksomhedsnetværket for de unge på vej	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Tønder • Tønder Handelsskole & Handelsgymnasium • EUC Syd 	Etablering af virksomhedsnetværk som kan bruges til afklaring af uddannelsesvalg. Bygger ovenpå eksisterende brobygningsforløb.
Partnership	<ul style="list-style-type: none"> • Jobcenter Vordingborg • Zealand Business College (ZBC) 	Etablering af individuelle introduktions- og praktikforløb på virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Projektet har fokus på borgerinddragelse.
Sociale Partnerskaber på Høje Kolstrup	<ul style="list-style-type: none"> • Salus Boligadministration Amba • Jobcenter Aabenraa • EUC Syd 	Udvikling af partnerskaber ifm. renovering af boligkompleks med henblik på at oprette praktik- og snuseforløb hos entreprenører og håndværkere.
SNUSER	<ul style="list-style-type: none"> • Tradium Erhverv • Randers Kommune • Norddjurs Kommune • Favrskov Kommune • Rebild Kommune, • Syddjurs Kommune 	Afklaring af unge til uddannelse inden for Fitnessbranchen (Fitnessinstruktør) eller relaterede brancher (frisør, rengøring og service).

De 18 projekter har udviklet og afprøvet en bred vifte af partnerskaber om udvikling af introduktion- og snuseforløb for unge. I nogle projekter har bevillingen fra puljen alene omfattet

udvikling af partnerskaberne og forløbene for de unge, mens den i andre projekter også har omfattet afprøvning af selve introduktionsforløbet.

Nogle projekter har været meget brede og har omfattet mange parter fra både kommuner/jobcentre, uddannelsesinstitutioner, UU og private virksomheder, mens andre projekter har været mere smalle og kun omfattet ganske få parter.

Der har også været forskelle på, hvilke grupper af unge projekterne har rettet sig i mod. Nogle projekter har haft stærkere unge som primær målgruppe, hvor den eneste udfordring i forhold til uddannelse har været uafklarethed om uddannelsesvalg. Andre har haft de mere udsatte unge som målgrupper, f.eks. unge med sociale eller psykiske udfordringer.

4. Læringstemaer i evalueringen

Læringskataloget er bygget op om følgende 4 temaer:

Tema 1: Hvordan kan man arbejde med partnerskaber om introduktions- og snuseforløb?

- Hvordan kan partnerskaber arbejde med udviklingen af introduktions- og snuseforløb?
- Hvordan kan UU og uddannelsesinstitutioner være parter i forhold til introduktions- og snuseforløb?
- Hvordan kan partnerskaber om introduktions- og snuseforløb til unge organiseres?

Tema 2: Hvordan kan man sikre en effektiv visitation af unge til forløbet?

- Hvordan kan man sikre en tidlig og klar målgruppeafgrænsning?
- Hvordan kan man arbejde med rekruttering af unge til et forløb?
- Hvordan kan man arbejde systematisk og målrettet med visitationssamtalen?

Tema 3: Hvordan kan man arbejde med motivation og afklaring af unge til uddannelse?

- Hvordan kan man arbejde med afklaring og motivation til uddannelse på en virksomhed?
- Hvordan kan man arbejde med uddannelsesafklaring af udsatte unge?
- Hvordan kan man arbejde med fælleskaber for at øge motivationen til uddannelse?

Tema 4: Hvordan kan man inddrage private virksomheder i introduktions- og snuseforløb?

- Hvordan kan man inddrage virksomheder i introduktions- og snuseforløb?
- Hvordan kan man etablere og vedligeholde et virksomhedsnetværk?
- Hvordan kan man arbejde med virksomhedernes sociale ansvar (CSR)?

Tema 1: Hvordan kan man arbejde med partnerskaber om introduktions- og snuseforløb?

Det fælles omdrejningspunkt for projekterne har været udvikling af partnerskaber om introduktions- og snuseforløb til unge, som skal afklare de unge i forhold til uddannelses- og jobmuligheder. Men der er forskel på, hvordan der er arbejdet med udviklingen af forløbene, og hvem der har været inddraget i dette arbejde. Partnerskaberne er også forskellige, hvad angår organisering og rollefordeling mellem parterne.

Nedenfor beskrives udviklingsaktiviteterne og læringen under temaet.

Hvordan kan partnerskaber arbejde med udvikling af introduktions og snuseforløb?

Partnerskaberne har arbejdet forskelligt med udviklingen af introduktions- og snuseforløb. Det gælder både i forhold til, hvem der blev inddraget i udviklingsfasen, hvad der blev lagt vægt på samt mængden og typer af udviklingsaktiviteter.

Nogle partnerskaber har lagt vægt på at have en længerevarende udviklingsfase forud for forløbets opstart. Et projekt har gennemført en stor forundersøgelse, hvor viden og metoder fra alle projekts parter er blevet inddraget. Et andet projekt har gennemført fokusgruppeinterviews med medarbejderne i det tilknyttede jobcenter samt interviews med unge i målgruppen for forløbet.

Et projekt har lagt stor vægt på at inddrage virksomhederne i udviklingsfasen. Dels har virksomhederne fungeret som et spejl – et realitetscheck – i forhold til det forløb, man udviklede. Dels har virksomhederne spillet en stor rolle i forhold til at få andre virksomheder med i projektet.

Nogle projekter har fortsat udviklingen af forløbene, efter de var gået i gang. Det har både medført justeringer undervejs i det igangværende forløb og justeringer i forhold til kommende forløb. Justeringerne er bl.a. foretaget ud fra de opnåede erfaringer med, hvad der synes at virke og ikke virke, samt ud fra tilbagemeldinger fra de unge, virksomheder, jobcentret mv.

Flere projekter peger på, at styrken netop har været muligheden for at lave et fælles udviklingsarbejde – eller pionerarbejde – i forhold til at udvikle nye typer af forløb. Erfaringen fra projekterne er, at det er en god investering at bruge tid på en et grundigt forarbejde i udviklingen af forløbene.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Uddannelsesafklaring i praksis (ISS)
- Læringshuset – Snuseforløb (Fredericia)
- Arbejdsfællesskaber med fremtidsperspektiv (Halsnæs)
- Uddannelsesafklaring gennem erhvervserfaring (Ballerup)

Ung om at forløbet skal give mening

"Snuseforløbet var godt, fordi man lærte noget, man kunne bruge, og fordi man bliver taget seriøst. Det var mere værdigt end de andre forløb, jeg har været på, og jeg følte det gav mening."

Læring og anbefalinger om hvordan der i partnerskabet kan arbejdes med udviklingen af forløb

- **Vær åben og nysgerrig på hinandens fagområder**

Når flere fagområder går sammen om at udvikle et forløb, kan der vise sig forskelle i kulturer, værdier, arbejds måder mv. blandt de involverede parter. Dette kan undertiden give udfordringer. Her er det vigtigt at være åben og nysgerrig på hinandens fagområder for at udnytte den viden og de kompetencer, man hver især kan bære ind i forløbene.

Et projekt målrettet særligt udsatte unge oplevede før projektet, at ingen steder kunne håndtere målgruppen fuldt ud – der var altid noget, man ikke kunne hjælpe med. Ved at gå sammen på tværs af områder med viden, metoder mv. blev der etableret et samlet sted, der kunne tage hånd om de unge. Det giver desuden ejerskab til forløbet, når der er mulighed for at sætte sit præg på forløbet og blive anerkendt for sine kompetencer.

- **Overvej hvilke metoder der kan understøtte arbejdet med de unge i forløbene**

I udviklingen af forløbene har der været forskellig fokus på metode anvendelse og metodeudvikling. I enkelte projekter har udvikling af nye metoder stået centralt, og der er arbejdet med, hvordan metoder og produkter kan understøtte arbejdet med de unge, eksempelvis i visitationen til forløb, i udarbejdelsen af de unges planer og i forhold til at sætte fokus på de unges udvikling undervejs i forløbet.

Andre projekter har ikke villet lægge en fast metode ind over projektet, men fremhæver netop metodefrihed som en af styrkerne i forløbet. Et projekt har f.eks. erfaret, at succes kommer af, at alle gør som de plejer, men at de gør det sammen på alle niveauer – både ledelse og medarbejdere. Projektet mener, at succes med forløbet var blevet hæmmet, hvis der var lagt én fast fælles metode ned over hele projektet, og at en del af metoden netop er at bruge en bred vifte af metoder.

- **Tænk forankring af forløbet ind allerede i udviklingsfasen**

I mange projekter har man først meget sent drøftet og lavet aftaler om forankring af det udviklede forløb, hvilket i flere tilfælde har givet problemer. Et projekt var f.eks. ude for, at man først ved projektets afslutning skulle forhandle om forløbets pris og form, for at jobcentret fortsat ville anvende det. Det lykkedes at opnå enighed, men man kunne med fordel have lavet aftaler fra start for at undgå en sådan forhandlingssituation til slut.

En metode til at sikre forankring er at tage løbende stilling til, hvilke elementer i introduktionsforløbet, der skal sættes i drift, hvilke initiativer der skal iværksættes for at sikre dette, samt hvem der har ansvaret herfor. Hvis ikke forløbet kan sættes i drift, kan der tænkes i udbredelse af erfaringer fra udviklingsfasen på anden vis f.eks. ved at kompetenceudvikle relevante medarbejdere eller ved at tage ud at fortælle om projektet andre steder.

Hvordan kan UU og uddannelsesinstitutioner være parter i introduktions- og snuseforløb

Når der skal arbejdes med afklaring af unge i forhold til uddannelses- og jobmuligheder i introduktions- og snuseforløb, er det meget relevant at tænke UU og/eller uddannelsesinstitutioner ind som parter. Projekterne har på forskellig vis – og i forskelligt omfang – gjort dette.

En del af projekterne har først og fremmest brugt uddannelsesinstitutioner i udviklingen af forløbene, hvor de har bidraget med viden og input. Andre har også inddraget uddannelsesinstitutioner og UU undervejs i forløbene f.eks. i forhold til at vejlede de unge. Flere projekter har indlagt besøg på uddannelsesinstitutioner som led i forløbet, så de unge på den måde kan få et indtryk af uddannelsen.

I nogle projekter har uddannelsesinstitutioner og UU haft en større og mere aktiv rolle under forløbene. I flere projekter har uddannelsesinstitutioner som f.eks. VUC samt UU stået for en stor del af undervisningen i forløbet. I nogle tilfælde har repræsentanter fra uddannelsesinstitutioner og UU siddet fysisk sammen med de øvrige fra partnerskabet eller er indgået i netværk sammen på anden vis.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Læringshuset – Snuseforløb (Fredericia)
- Uddannelsesafklaring gennem erhvervs erfaring (Ballerup)
- Partnerskaber på Djursland (Djursland)
- Den merkantile virksomhedsskole (Århus)

I forhold til at etablere snuseforløb ude på en uddannelsesinstitution, hvor de unge kan følge "den rigtige" undervisning i en periode, er det flere projekters erfaring, at det kræver mere tid at få sådanne aftaler med uddannelsesinstitutionerne i stand, end hvad der har været muligt inden for rammen af projektperioden. Et projekt vil en anden gang tænke samarbejdet med uddannelsesinstitutioner om sådanne snuseforløb ind fra start. I den forbindelse skal der overvejes, hvordan hensyn til de unges sociale eller psykiske udfordringer kan håndteres, så det ikke belaster uddannelsesinstitutionerne for meget.

Selvom det har været en udfordring at etablere snuseforløb ude på uddannelsesinstitutionerne, er der på tværs af projekterne opnået en række gode erfaringer i forhold til forskellige typer af samarbejde med uddannelsesinstitutioner og UU.

Læring og anbefalinger om hvordan UU og uddannelsesinstitutioner kan være parter i forhold til introduktions- og snuseforløb

- **Tænk undervisningen ind i nogle rammer, der er særligt målrettet de unge**
Der er i projekterne åbnet op for at tænke undervisning ind i nogle rammer, der er særligt målrettet de unge og deres behov.

F.eks. har VUC stået for undervisningen af særligt udsatte unge i et projekt. De har været fritstillet som uddannelsesinstitution, dvs. at de ikke har været reguleret af en bekendtgørelse, og de har ikke været bundet af at levere et bestemt pensum. Det har givet nogle særlige muligheder i forhold til at tilrettelægge undervisningen på den måde, som var mest hensigtsmæssig for målgruppen. Det har også gjort det lettere at håndtere de unges forskellige faglige niveauer individuelt i undervisningen.

Et andet projekt har etableret en skole i en virksomhed, hvor UU dagligt er til stede og kan tage hånd om nogle af de udfordringer, som de unge kan støde ind i undervejs i forløbet. Ved at lade forløbet foregå på en virksomhed, kommer undervisningen så tæt på virkeligheden som muligt. Dvs. at i stedet for at flytte de unge ud på en skole, flytter man skolen ud til den virkelighed, som de unge skal færdes i efter gennemførelse af uddannelsen.

- **Udnyt uddannelsesinstitutionernes viden om, hvad det kræver at tage en konkret uddannelse**

Uddannelsesinstitutionerne har det mest indgående kendskab til, hvilke krav der stilles til konkrete uddannelser, hvilket med fordel kan udnyttes i forløbene for de unge. Et projekt har eksempelvis etableret et samarbejde mellem jobcenter og en række uddannelsesinstitutioner i et forpligtende partnerskab. Uddannelsesinstitutionerne er ofte konkurrenter, men her er de fælles om at hjælpe de unge, f.eks. ved at vidensdele om hvad de hver især kan tilbyde de unge. Det er vigtigt, at uddannelsesinstitutionerne ikke forsøger at "tage" elever fra hinanden. Det gælder om at finde det uddannelsesstilbud, der giver mest mening for den enkelte unge. Uddannelsesinstitutionerne kan bl.a. rådgive jobcentret om, hvordan man kan gøre de unge parat til at starte på uddannelse ud fra deres specifikke viden om, hvad det kræver at tage den pågældende uddannelse.

- **Etabler et tæt samarbejde med UU**

UU spiller en meget stor rolle i forhold til at vejlede de unge om uddannelsesvalg. Derfor er det en god idé med et tæt samarbejde med UU i introduktionsforløb for unge. Et projekt har f.eks. etableret et tæt samarbejde med UU, hvor UU fysisk sidder sammen med de andre projektparter der, hvor de unge også færdes. Et andet projekt har gennemført løbende møder mellem UU, uddannelsesinstitutioner og jobcenter, hvilket har medvirket til at øge kendskabet til hinanden. UU får eksempelvis øget kendskab til uddannelsesinstitutionernes strukturer, herunder hvilke incitamentsstrukturer de er styret af. Og UU kan øge de øvrige parters kendskab til forskellige uddannelsesmuligheder og kravene til disse. Set i lyset af kontanthjælpsreformens store uddannelsesfokus i forhold til unge, der ikke har en kompetencegivende uddannelse, er vidensdeling om målgrupper, uddannelsesmuligheder mv. meget centralt.

Hvordan kan partnerskaber om introduktions- og snuseforløb til unge organiseres?

Fælles for alle projekterne er, at flere er gået sammen for på forskellig vis at hjælpe unge med at blive afklaret i forhold til uddannelse og job. Organiseringen af selve partnerskabet i forhold til at udvikle og afprøve introduktions- og snuseforløb til unge er dog forskellig, og det kan have betydning for, hvordan projektet forløber og i sidste ende for projektets succes.

Mange af partnerskaberne har været forankret på et jobcenter. Andre har været forankret på en privat virksomhed, en uddannelsesinstitution, i UU eller på socialområdet i kommunen. Nogle partnerskaber har bestået af en bred kreds af aktører. I andre har man valgt en smal kreds med eksempelvis to parter, hvor man typisk har lavet aftaler med flere samarbejdsparter undervejs i projektperioden.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Uddannelsesafklaring i praksis (ISS)
- Læringshuset – Snuseforløb (Fredericia)
- Uniform 112 (Svendborg)

Flere af projekterne er organiseret med en styregruppe, som typisk består af ledelsesrepræsentanter fra partnerskabet, der har det overordnede ansvar for projektets fremdrift og resultater. Herunder er der i flere projekter nedsat en arbejds- eller projektgruppe bestående af en bredere kreds, som er tættere på udførerdelen.

I ét projekt er der nedsat en partnerskabsgruppe, som også er udførere i projektet, og som selv skal styre og sikre fremdrift i projektet. Der er tilknyttet en følgegruppe på direktørniveau, hvis opgave det er at tilse, at partnerskabsgruppen gør deres arbejde ordentligt. Enkelte projekter har ikke været organiseret med en overordnet styregruppe – her har ansvaret for projektet typisk ligget hos den enkelte projektleder.

På tværs af projekterne er erfaringen bl.a., at organiseringen af partnerskabet kan have betydning for projektets prioritering, samt for hvor smidigt projektet forløber. Det kan også have betydning for mulighederne for at bære projektets erfaringer videre efterfølgende.

Læring og anbefalinger om hvordan partnerskaber om introduktions- og snuseforløb til unge kan organiseres

- **Priorité partnerskabet ledelsesmæssigt**
Det har en positiv betydning for partnerskaberne, hvis de har en vis ledelsesmæssig prioritering. Eksempelvis har flere projekter erfaret, at etablering af en styregruppe bestående af ledelsesrepræsentanter fra partnerskabet sender et signal om, at projektet er vigtigt og noget, som prioriteres. Det gør endvidere, at deltagerne i styregruppen har "aktier" i projektet, at der er beslutningskompetence, og at styregruppens rolle er tydelig og meningsfuld. Opbakningen fra ledere og eventuelt politikere i en styregruppe eller følgegruppe medvirker til at åbne døre - f.eks. for praktikpladser - og det får tingene til at gå hurtigere. Desuden giver jævnlige møder på ledelsesniveau parterne et bedre kendskab til hinanden og hinandens områder. Det giver bedre grobund for, at nye idéer skabes.
- **Afsæt ressourcer til at pleje partnerskabet – også i udførerdelen**
Det er vigtigt at afsætte ressourcer til at pleje partnerskabet, f.eks. via frikøb af medarbejderressourcer hos en eller flere af parterne. I et projekt er der f.eks. afsat faste dage til at mødes på tværs af parter, og der har været etableret et partnerskabsrum med pejmærker, succeskriterier m.v. hængende på væggene. Det giver et andet fokus på partnerskabet – og en større prioritering heraf.
- **Inddrag så vidt muligt de nødvendige samarbejdsparter fra starten**
Nogle projekter har som nævnt en smal partnerskabskreds. Hensigten har i flere tilfælde været at tilknytte andre parter undervejs i projektperioden. Nogle har oplevet udfordringer i forhold til at lykkes med dette. Et projekt kom f.eks. sent i gang med at finde virksomheder til partnerskabet og fik efterfølgende svært ved at skaffe det ønskede antal praktikpladser til snuseforløbet. Et andet projekt havde ikke jobcentret tilstrækkeligt involveret fra start. Det gav udfordringer i forhold til visitationen af unge til forløbet.

Tema 2: Hvordan kan man sikre en god og effektiv visitation af unge til forløbet?

En god og effektiv visitation er ofte afgørende for, at forløbet bliver vellykket, og flere projekter har erfaret, at der kan være en del vanskeligheder forbundet med visitationen. Der har været forskellige tilgange til visitationen i projekterne, herunder til hvor meget forarbejde man har gjort ift. at definere den konkrete målgruppe for forløbet. Nogle projekter har haft den visiterende enhed tæt knyttet til projektet, mens andre har haft den som en mere "perifer" part. Og nogle projekter har gjort meget ud af at lave indledende analyser af målgruppen, mens andre i højere grad har defineret målgruppen ud fra en idé om, hvad behovet var.

Nedenfor beskrives udviklingsaktiviteterne og læringen under temaet.

Hvordan kan man sikre en tidlig og klar målgruppeafgrænsning?

Flere projekter har erfaret, at det er væsentligt at være "skarpe" på, hvem der er målgruppen for projektet fra start, så der ikke opstår tvivl om dette undervejs.

Flere projekter har brugt meget tid på at afdække og beskrive målgruppen forud for opstart af forløbet. Et projekt har – belært af tidligere erfaringer – afdækket målgruppen grundigt i udviklingsfasen via fokusgruppeinterview med jobcentret og unge fra målgruppen. Hvor det tidligere har været svært at se målgruppen for sig ved visitationen, var det denne gang mere tydeligt og dermed betydeligt nemmere at finde de rette unge til forløbet. En vellykket visitation er også med til at sikre, at de unge er motiverede og engagerede i forhold til at deltage i forløbet.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Uddannelsesafklaring i praksis (ISS)
- Arbejdsfællesskaber med fremtidsperspektiv (Halsnæs)
- Talentskolen for Håndværk (Odsherred)
- Uniform 112 (Svendborg)

Enkelte partnerskaber har justeret målgruppen undervejs. Eksempelvis har et jobcenter og en virksomhed været nødt til at "forhandle" sig til rette under projektperioden for at åbne op for, at unge med visse udfordringer kunne deltage i forløbet, hvilket virksomheden viste sig sagtens at kunne rumme. Et andet projekt forankret på en højskole erfarede undervejs, at netop det, at de unge skulle bo på højskolen gjorde, at det nøje skulle overvejes, hvilken grad af sociale og psykiske udfordringer, der kan "rummes" i et højskolefællesskab.

Ung om betydning af de unge, der visiteres, er motiverede og engagerede

"Det var rart, at alle tog undervisningen seriøst og arbejdede koncentreret. Der var en god stemning, som fik folk til at tage det seriøst. Det er måske fordi, man sidder så intimt sammen og arbejder."

Fælles for projekterne er erfaringen om, at en veldefineret og velafgrænset målgruppe bl.a. medvirker til at sikre tydelighed for alle involverede parter om målgruppens kendetegn, samt til at sikre, at målgruppen er velegnet til det forløb, man påtænker at sætte i værk.

Læring og anbefalinger om vigtigheden af en tidlig og klar målgruppeafgrænsning

- **Udnyt de forskellige fagområder i partnerskabet i afdækning og definition af målgruppen**

Når der er forskellige fagområder involveret i et partnerskab, er det oplagt at udnytte de forskellige partners viden om målgruppen til en afdækning og definition heraf allerede i udviklingsfasen. For eksempel har et partnerskab forankret på socialområdet koblet deres viden om unge med misbrug og psykiske lidelser med jobcentrets og uddannelsesinstitutionens viden om krav til og muligheder for uddannelse. De forskellige fagpersoner kender de unge ud fra hver deres vinkel og kan sammen bidrage til at opnå et mere fyldestgørende og fælles billede af målgruppen. På denne måde opnås også enighed om, hvilke unge projektet henvender sig til, og hvad der kan håndteres inden for projektets rammer.

- **Inddrag de unge for at opnå viden om deres kendetegn og behov**

Enkelte partnerskaber har aktivt inddraget de unge i udviklingsfasen for at opnå viden om, hvem de unge er, og hvad de har behov for, hvis de skal afklares og motiveres til uddannelse. Et projekt var som udgangspunkt målrettet unge med anden etnisk baggrund end dansk, men da de unge udtrykte bekymring for, at forløbet udviklede sig til en "ghetto" på uddannelsesinstitutionen, udvidede man målgruppen til også at rette sig mod etniske danske unge. Flere projekter har også brugt de unges udsagn til at justere forløbet undervejs, både i forhold til hvem projektet henvender sig til, samt i forhold til projektets indhold og form.

- **Brug tid på at udbrede viden om projektets målgruppe**

Når der er indsamlet viden om en målgruppe, enten via en grundig afdækning af målgruppen eller via de indhøstede erfaringer i forløbet, er det vigtigt at udbrede denne viden til interessenter både i og uden for partnerskabet. Et projekt har arbejdet med at opnå viden om målgruppen af unge, som er i periferien af bandemiljøet. Projektet har bl.a. udbredt denne viden via presse samt via en af de deltagende virksomheder, der har fortalt om projektet til andre kommuner og virksomheder. Udbredelse af viden kan være til gavn for andre, der vil arbejde med lignende målgrupper, og det kan være en måde at forankre projektets læring på.

Hvordan kan man arbejde med rekruttering af unge til et forløb?

En typisk anvendt rekrutteringskanal i projekterne er via sagsbehandlere i jobcentret. Det har der været forskellige erfaringer med. Et projekt oplevede nogle udfordringer i forhold til at få de rette unge ind i forløbet. Eksempelvis fik de unge ind, som ikke på forhånd var interesseret i en erhvervsuddannelse, hvilket var et af kriterierne for forløbet. Samtidig havde de unge forskellige udfordringer, som forløbet ikke kunne håndtere. På baggrund af denne erfaring vil projektet fremover rekruttere til forløbet i et tættere samspil med jobcentret, f.eks. ved at afholde fælles visitations-samtaler med de unge.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Talentskolen for Håndværk (Odsherred)
- Uniform 112 (Svendborg)

Et projekt primært målrettet unge med anden etnisk baggrund end dansk har anvendt en meget bred tilgang i rekrutteringen, hvilket har givet gode resultater. Det har i høj grad været UU, Teknisk Skole og VUC, som har vejledt de unge om projektet og har delt informationsmateriale ud. Projektet har også gode erfaringer med at tage ud i foreninger og boligområder, hvor de bl.a. har fortalt de unges forældre om projektet og delt flyers ud. Derudover har der været en del presseomtale af projektet. Ud over at få unge rekrutteret til projektet, har den brede tilgang medvirket til at øge opbakningen fra de unges bagland til deltagelse i forløbet.

Uanset hvilken tilgang, der er anvendt, er det projekternes erfaring, at det skal overvejes og planlægges, hvordan man får fat på de rette unge til projektet. Herved kan det sikres, at rekrutteringen kommer til at foregå målrettet og ikke for "tilfældigt".

Læring og anbefalinger om hvordan der kan arbejdes med rekruttering af unge til et forløb

- **Inddrag de rekrutteringsansvarlige i udviklingsfasen**

Flere projekter har gode erfaringer med at inddrage de personer, som skal visitere/rekruttere unge til forløbet, allerede i udviklingsfasen. Det kan f.eks. være sagsbehandlere på jobcentrene eller UU-medarbejdere. Ud over at det kan bidrage til nyttig viden om målgruppen og indsatsbehovet, vil forløbet også stå mere klart for disse personer, når rekrutteringen går i gang. Det gør det lettere at vejlede om forløbet samt at finde de rette unge.

Nogle projekter har desuden oplevet, at tæt inddragelse af de visitationsansvarlige kan give større ejerskab, både når der skal rekrutteres unge til forløbet, og under de unges deltagelse i forløbet, hvor løbende dialog mellem eksempelvis projektmedarbejder og den unges sagsbehandler på jobcentret kan være afgørende for et vellykket forløb.

- **Anvend gerne flere kanaler i rekrutteringen af de unge**

Der kan være risiko for, at rekrutteringen bliver for sårbar, hvis man alene planlægger at rekruttere fra f.eks. UU eller jobcentret. Et projekt nævner, at et konkret forløb let kan "drukne" i mængden af tilbud til de unge, og derfor kan det være en god idé at involvere flere parter i at finde egnede unge til forløbet. Alternativt kan det være nyttigt at have en plan B, så man hurtigt kan åbne op for at andre rekrutteringsformer og -kanaler, hvis rekrutteringen går for langsomt. Erfaringen er, at det er godt givet ud at lægge en plan for rekrutteringen tidligt.

- **Opbyg et tæt samarbejde med de ungeenheder, der findes i en række kommuner**

I mange af landets kommuner etableres ungeenheder, som på tværs af områder skal hjælpe unge i gang med uddannelse eller job. Ofte er ungeenheden bemandet af medarbejdere fra jobcentret, socialområdet og UU. Når et forløb for unge skal startes op, er det derfor oplagt at etablere et tæt samarbejde med ungeenheden, hvor mange af de unge – afhængig af det konkrete forløb – skal findes. Et projekt, som har oplevet udfordringer i forbindelse med rekruttering til forløbet, håber på, at etableringen af ungeenheder i kommunerne fremadrettet vil give en bedre basis for en vellykket rekruttering.

Hvordan kan man arbejde systematisk og målrettet med visitationssamtalen?

Hovedparten af projekterne har erfaret, hvor vigtig selve visitationssamtalen er som et afsæt for, at den unge kan deltage i og gennemføre forløbet. Projekterne har gjort sig forskellige erfaringer med, hvordan en systematisk og målrettet visitationssamtale kan give et godt afsæt.

Et projekt har lagt meget vægt på en grundig og systematisk visitationssamtale med de unge, hvor der blev afsat to timer og anvendt et samtaleark med de punkter, som skulle afklares – lige fra afklaring af motivation til praktiske forhold som pasning af børn og transport. Visitationssamtalen gennemføres af en projektmedarbejder, der også er underviser på forløbet.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Uddannelsesafklaring i praksis (ISS)
- Læringshuset – Snuseforløb (Fredericia)
- Uniform 112 (Svendborg)

Erfaringen er, at man med visitationssamtalen kommer hele vejen rundt, og den unge får en fornemmelse af at være i centrum og blive hørt. Samtidig får den unge sat ansigt på underviseren i forløbet, så visitationssamtalen også skaber tryghed og en relation forud for opstarten.

Ung om visitation til projektet

”Min vejleder i jobcentret fortalte om forløbet og spurgte, om det var noget, jeg havde lyst til. Og det sagde jeg ja til. Der blev holdt et fælles intromøde for alle interesserede, hvor man kunne sige til eller fra, og jeg synes, at jeg blev ret godt forberedt på, hvad der skulle ske”.

I visitationssamtalen bør det også forventningsafstemmes med den unge, hvad forløbet vil indeholde, og hvad det kan føre til. Enkelte unge på et forløb havde f.eks. fået indtryk af, at de med gennemførelse af forløbet var optaget på den uddannelse, som de gerne ville i gang med efterfølgende. Sådanne forventninger skal afdækkes og håndteres allerede i visitationssamtalen.

Læring og anbefalinger om hvordan der kan arbejdes systematisk og målrettet med visitationssamtalen

- **Sørg for at opfange de særlige hensyn, der skal tages i forhold til den unge**
En visitationssamtale skal afdække, hvis den unge har nogle særlige behov, der skal tages hensyn til, for at forløbet kan blive vellykket. Det kan både være behov ved forløbets opstart og behov under forløbet. I et projekt for særligt udsatte unge havde visitationssamtalen meget stor betydning. Eksempelvis afdækkede samtalen et behov for, at en deltager blev hentet et bestemt sted, fordi det var afgørende for, for at den unge kunne deltage i forløbet. I flere projekter har der været mulighed for fleksibilitet i forløbene, hvilket med fordel kan gøres klart i visitationssamtalen – især for de unge, der har behov for at kunne udvikle sig i deres eget tempo.
- **Præsenter forløbet for den unge som et tilbud**
Flere projekter har erfaret, at forløbet ved visitationssamtalen bør lægges frem for den unge som et tilbud. Det er vigtigt ikke at ”tvinge eller true” den unge til deltagelse. Det skal være den unges egen motivation, der er drivkraft for at deltage i forløbet.

Hvis den unge ikke kan tage stilling under selve visitationssamtalen, kan den unge med fordel få lidt betænkningstid for ikke at føle sig presset. Et projekt har gode erfaringer med at give den unge en folder med hjem om forløbet, da det dels giver overblik over forløbets indhold mv., og dels giver et signal om, at der er styr på tingene.

- **Hvis forløbet indeholder mentorstøtte, kan mentor med fordel være med til visitationssamtalen**

Generelt skal der aktivt tages stilling til, hvem der skal deltage i visitationssamtalen, så man på den ene side har alle relevante parter med, og på den anden side ikke er for mange deltagere. Hvis mentorstøtte er en del af forløbet, er det erfaringen, at mentor bør være med til visitationssamtalen. Det giver tryghed, hvis de personer, der skal støtte op om forløbet, er med fra start, hvilket især udsatte unge har behov for.

Tema 3: Hvordan kan man arbejde med motivation og afklaring af unge til uddannelse?

Som et fælles afsæt har partnerskaberne haft afklaring og motivation af unge til uddannelse som et hovedformål. Der er dog arbejdet forskelligt med motivation og afklaring afhængig af eksempelvis partnerskabets organisering, metoder og målgruppe. På tværs af projekterne er opnået en række erfaringer med, hvad der kan bidrage til afklaring og motivation af unge til uddannelse.

Nedenfor beskrives udviklingsaktiviteterne og læringen under temaet.

Hvordan kan man arbejde med afklaring og motivation til uddannelse på en virksomhed?

I to af projekterne er forløbene foregået på en virksomhed, hvor undervisningsdelen har fundet sted i et lokale i den pågældende virksomhed. Virksomheden har derfor været omdrejningspunktet for de unge, hvor de havde deres daglige gang.

I det ene projekt har man oprettet en virksomhedsskole, hvor de unge har fulgt undervisning, modtaget vejledning og været i praktik i den konkrete virksomhed. Projektet har været en form for håndholdt virksomhedspraktik og et praksisrettet læringsforløb, hvor medarbejderne fra partnerskabet har været til stede i virksomheden. Forløbet i virksomhedsskolen sigter på at ruste de unge til at komme i en almindelig virksomhedspraktik, en læreplads eller lignende efter forløbet.

I det andet projekt er forløbet startet op med undervisning, vejledning og afklaring, som er foregået på en virksomhed. Herefter har de unge deltaget i en eller flere praktikker enten i eller uden for virksomheden. I praktikperioden har de unge fulgt undervisning på skolen en dag om ugen, hvor de blandt andet har delt deres erfaringer fra praktikken. Der har desuden været aktiviteter ude af huset - eksempelvis besøg på andre virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

Det er projekternes vurdering, at de unge får et mere kvalificeret grundlag at træffe uddannelsesvalg på, når de oplever virkeligheden. Selvom det endnu er for tidligt at sige, er forhåbningen, at det mere kvalificerede grundlag senere fastholder de unge i uddannelsen.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Uddannelsesafklaring i praksis (ISS)
- Den merkantile virksomhedsskole (Århus)

Unge om uddannelsesafklaring gennem praktik

"Forløbet har gjort mig mere afklaret ift., at kontoruddannelsen er den rigtige for mig. Det har været fint at komme ud på en arbejdsplads. Så nu skal jeg bare finde en læreplads, som jeg søger, mens jeg stadig er i praktikken."

Ung om kombination af undervisning og praktik

"Det var godt at have praktik og undervisning samtidig – jeg havde ikke fået det samme ud af det, hvis jeg kun havde haft tingene én ad gangen."

"Min plan er at blive gymnasielærer, men jeg vidste ikke, om jeg kunne finde ud af og kunne lide at undervise, så jeg kom i praktik som lærer på en folkeskole. Og det gik godt, så nu søger jeg ind på universitetet til sommer."

Det er projekternes erfaring, at den unge i mødet med forskellige jobfunktioner løbende reflekterer over, hvad et sådant job indebærer og kræver. Dernæst får den unge noget at "hænge undervisningen op på", hvilket øger den unges motivation.

Læring og anbefalinger om forløb på virksomheder med henblik på afklaring og motivation til uddannelse

- **Sørg for at der er sammenhæng mellem teori og praksis**
Når undervisningen foregår ude på en virksomhed, og når der samtidig veksles mellem undervisning og praktik, giver det gode muligheder for at skabe sammenhæng mellem teori og praksis. Også unge, som har dårlige skoleerfaringer, kan se mening med undervisningen – at det er nødvendig læring – hvis der hele tiden sker en kobling til praksis. Projekterne har også gode erfaringer med at skabe sammenhæng mellem teori og praksis, hvis de unge løbende deler deres erfaringer fra praktikken med hinanden i undervisningen. Dette kan give mod på både at lære nyt samt afprøve nye opgaver i praktikken.
- **Vær til rådighed for virksomheden og aftal rollefordelingen**
Det kan være en fordel, at der er en medarbejder fra f.eks. jobcenter, UU og/eller uddannelsesinstitutionen til stede på virksomheden til at tage sig af eventuelle problematikker hos den unge, som ligger uden for det, en virksomhed kan og skal tage sig af. På den måde er virksomheden også mere positivt stemt for at tage en ung i praktik. Rollefordelingen skal aftales fra start og også tydeliggøres over for den unge. Der kan også være en positiv gevinst ved, at virksomheden ikke involveres i den unges forskellige problematikker, så virksomheden kan møde den unge med "friske øjne".
- **Sørg for at tilpasse undervisningen til den konkrete målgruppe af unge**
Et projekt har arbejdet meget med at udvikle undervisningen og undervisningsmaterialet, så det er tilpasset den konkrete målgruppe af unge. Der er f.eks. ikke arbejdet meget med traditionel tavleundervisning, men derimod er der arbejdet meget i grupper. Projektet erfarede også, at det kan være en god idé at arbejde med konkrete produkter i undervisningen som f.eks. et CV, et visitkort eller lignende. Det fik de unge til at arbejde mere effektivt, og de "voksede" af at kunne se et slutresultat.

Det kan også være en god idé at arrangere undervisning ude af huset. Hvis de unge får mulighed for at foretage sig noget sammen uden for skolen/virksomheden, kan det medvirke til at danne netværk, hvor man kan støtte hinanden også efter forløbet.
- **Tænk praktik ind som et muligt middel til løsning af unges eventuelle udfordringer – frem for at udfordringerne skal løses, før en praktik kan etableres**
Flere projekter har erfaret, at en praktik kan være med til at løse den unges eventuelle udfordringer. En praktik kan skabe rammer og give den unge nogle andre perspektiver, og dermed være drivkraft for at ændre noget. En praktik kan f.eks. være rammen at skabe struktur, eller til at lære at mestre en diagnose. Erfaringen fra flere projekter er, at man godt kan finde virksomheder, der kan rumme de unges udfordringer. Det er dog vigtigt, at man kan "rykke hurtigt ud", hvis der opstår udfordringer, som ikke ligger inden for det område, som virksomheden kan eller skal håndtere.

Hvordan kan man arbejde med uddannelsesafklaring af udsatte unge?

Fælles for forløbene er, at de har fastholdt et uddannelsesfokus i arbejdet med den unge – uanset hvor langt fra den unge kan synes at være uddannelsesparat. Nogle af forløbene har været målrettet udsatte unge med forskellige typer og kombinationer af problemer og har opnået erfaringer med afklaring og motivation af denne målgruppe. De unge har eksempelvis haft psykiske lidelser, dårlig opvækst eller skolegang, misbrugsproblemer eller en kriminel baggrund.

Projekterne har etableret forløb med rammer og støtte, der medvirker til at imødekomme de unges særlige problemer og give dem nogle succesoplevelser.

Udsatte unge har ofte dårlige erfaringer fra deres skolegang og/eller har svært ved at begå sig socialt. Ofte mangler de unge troen på sig selv og fremtiden og har afskrevet muligheden for at kunne tage en uddannelse. Forløbene har været en form for "øvebane" for de unge, hvor de kan gøre nogle positive erfaringer og få et nyt syn på sig selv og på, at uddannelse kan være en mulighed. Samtidig forberedes de unge på, hvordan det vil være at træde ind på en uddannelsesinstitution, hvor rammerne er nogle andre.

Projekterne har erfaret, at de rette rammer og den rette støtte faktisk kan motivere og afklare udsatte unge til uddannelse. De har efter eget udsagn opnået overraskende positive resultater, hvor flere unge end forventet enten er startet i uddannelse efter forløbet eller er kommet et væsentligt skridt nærmere herpå.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Læringshuset – Snuseforløb (Fredericia)
- Uddannelsesafklaring gennem erhvervs erfaring (Ballerup)

Ung om at lære at tackle udfordringer

"Jeg har fået hjælp af min mentor til at tackle min personangst ift. uddannelse. Min mentor sagde, at jeg skulle lære at fremlægge foran andre i en klasse. Vi startede med, at jeg bare skulle fremlægge over for en lille gruppe, og så blev det lige så stille foran et større antal elever, uden jeg lagde mærke til det."

Ung om at tage uddannelse på trods af udfordringer

"Jeg vil gerne tage en uddannelse, men jeg har lige brug for en pause. Jeg har skizofreni, og lige nu har jeg symptomer fra min sygdom. Men bagefter vil jeg gerne på et studieforberedende forløb på VUC, som også er hos min mentor fra forløbet."

Læring og anbefalinger om hvordan der kan arbejdes med uddannelsesafklaring af udsatte unge

- **Bevar uddannelsesblikket på de unge frem for at møde dem på deres adfærd eller problemer**
Mange af de udsatte unge er vant til at blive mødt på deres adfærd eller problemer. At møde de unge med uddannelsesblikket – som unge der vil og kan komme i gang med uddannelse – har i sig selv en positiv indvirkning på de unges syn på sig selv og egne muligheder. De unge skal mødes der, hvor de er lige nu, men med et fremadrettet fokus på ressourcer og muligheder. Et projekt peger, på at det handler om at fremkalde nye billeder – så de unge kan se sig selv på nye måder. Nogle af de unge har fået positive overraskelser i forhold til, hvad de har kunnet magte. Et projekt har arbejdet med test af de unge, hvilket for nogle unge har åbnet øjnene for, at de kan mere, end de regnede med.

- **Skab trygge rammer der kan give udsatte unge positive oplevelser og giv den unge den nødvendige støtte**

Flere projekter har formået at skabe trygge rammer for forløbet ved at arbejde med små hold af unge i små miljøer. I et projekt foregår undervisningen eksempelvis i en lejlighed, hvor der er let adgang for de unge. Her er der også mulighed for at dele de unge op i mindre grupper, eller for at den unge selv kan trække sig tilbage, hvis pågældende har behov for at være alene. Ofte er det sociale en stor udfordring for mange udsatte unge. Projektet har også lagt undervisningen på tidspunkter, der muliggør de unges deltagelse med de udfordringer, de har. Derudover er det de samme få personer, der har stået for undervisningen, så de unge ikke skal forholde sig til mange personer, men er blevet trygge ved dem, de møder.

Det er vigtigt at skabe tid til den enkelte, så den unge føler sig hørt og taget alvorligt og kan overskue undervisningen. På den måde kan de unge "vokse" i deres eget tempo. Et projekt har oplevet, at man ved at tage hensyn til den enkelte unge har skabt den ønskede progression. Og nogle af de unge har endda med tiden efterspurgt flere undervisningstimer og er blevet længere tid, end de skulle.

- **Forbered de unge på "virkeligheden" på en almindelig uddannelsesinstitution**

De trygge rammer er vigtige for udsatte unge, men flere projekter peger samtidig på vigtigheden af at forberede de unge på, hvordan det bliver at træde ud af forløbet og ind i "virkeligheden" på en almindelig uddannelsesinstitution, hvor rammerne og kravene er nogle andre. Et projekt advarer mod at skabe et så trygt forløb, at de unge aldrig får mod på at tage en "rigtig" uddannelse. Forløbet kan være et skridt på vejen mod uddannelse – men der skal også være fokus på det næste skridt. Forløbet kan give de unge mulighed for at øve sig på noget, der kan blive svært for dem efterfølgende, og dermed ruste dem med nogle gode oplevelser. En måde at sikre en god overgang på er desuden mentor, der kan give den unge den nødvendige støtte til at tage næste skridt.

Hvordan kan man arbejde med fællesskaber for at øge motivationen til uddannelse?

Flere projekter har på forskellig vis tillagt fællesskaber betydning i arbejdet med de unge. At indgå i et fællesskab kan bidrage til at afklare og motivere unge til uddannelse.

Et projekt har konkret haft det sigte at etablere et alternativt fællesskab til unge i periferien af banemiljøet i form af et arbejdsfællesskab, hvor den unge er i praktik en virksomhed, som er kendetegnet ved at have rammer og værdier, der tiltaler netop disse unge. Der er vægt på, at den unge skal indgå i arbejdsfællesskabet på lige fod med virksomhedens medarbejdere, det vil sige så vidt muligt uden særlige hensyn, så den unge ikke føler sig "unormal" eller "anderledes". Medarbejderne skal sørge for, at den unge er med i fællesskabet og udfører arbejdsopgaver, der kan bidrage til afklaring af, om uddannelse inden for faget er noget for pågældende. Den unge får både en virksomhedsmentor samt en mentor fra jobcentret, som skal støtte op omkring den unge.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Talentskolen for Håndværk (Odsherred)
Ballerup
- Arbejdsfællesskaber med fremtidsperspektiv (Halsnæs)

Et andet projekt har etableret et forløb på en højskole. De unge bor på højskolen og indgår i fællesskabet på lige fod med de øvrige højskoleelever, som ofte er målrettede og på vej mod en uddannelse. Det betyder, at de unge i forløbet bliver bevidste om, at uddannelse er en mulighed og et sundt valg for de fleste. Dette kan øge de unges motivation for også at vælge uddannelsesvejen. En del af forløbet er praktik i en virksomhed, som skal medvirke til afklaring af uddannelsesvalg. Højskoleopholdet giver de unge nogle trygge rammer med voksenkontakt døgnet rundt.

Projekterne har erfaret, at det at indgå i fællesskaber kan give de unge positive oplevelser og sætte refleksioner i gang i forhold til at træffe et uddannelsesvalg. Det sociale samvær kan samtidig være med til at fastholde de unge i forløbet – og nogle unge danner netværk, der rækker ud over forløbet.

Ung om personlige gevinster af forløbet

"Holdet var rigtig godt. Vi havde et godt sammenhold, hvor vi hyggede os. Man får det også bedre psykisk af at komme der. Jeg var træt, når jeg kom hjem, men jeg fik mere overskud af at komme der og større tolerance. Det var også rart at have noget at stå op til."

Læring og anbefalinger om hvordan der kan arbejdes med at indgå i fællesskaber med henblik på at øge motivationen til uddannelse

- **Tænk aktivt gruppeprocesser ind som metode til motivation af unge til uddannelse**
Flere projekter har erfaret, at man ikke skal undervurdere betydningen af de gruppeprocesser og relationer, der naturligt opstår, når de unge indgår i fællesskaber. Et projekt udtaler, at de unge nogle gange kan inspirere hinanden mere, end underviserne på forløbet kan. Sociale aktiviteter kan i den forbindelse bidrage til tillid og tryghed i gruppen.
- **Overvej hvorvidt løbende optag i forløbet er en styrke eller svaghed i forhold til at udnytte udbyttet af fællesskabet optimalt**
Ofte er det en fordel, at der er kontinuitet i gruppen af unge og tid til at opbygge tillidsfulde og trygge relationer. Herved dannes et godt grundlag for gruppeprocesser, der kan bidrage til inspiration og støtte. Et projekt peger på, at løbende optag derfor vil være en ulempe, selvom det er lettere for projektet at håndtere, f.eks. for at sprede arbejdet med at visitere unge og med at finde praktikpladser ud over længere tid.

Et andet projekt peger dog på, at løbende optag kan have den fordel, at de unge, som har været i forløbet i længere tid, kan tage sig af de nye i forløbet, hvilket bl.a. giver ansvarsfølelse og positive oplevelser ved at kunne lære fra sig.

- **Anvend mentor som en støtte til at indgå i fællesskabet**
Selvom fællesskaber kan understøtte de unge i processen mod uddannelsesafklaring, kan mange unge have svært ved at indgå i et fællesskab. Det kan f.eks. være det sociale, der giver udfordringer, eller det kan være manglende viden om og kendskab til at indgå i et arbejdsfællesskab på en virksomhed. Erfaringen i projekterne er, at en mentor kan give den håndholdte indsats og individuelle støtte, som gør, at den unge kan indgå i fællesskabet og drage udbytte af det. En tæt og personlig kontakt betyder, at den unge ikke er i tvivl om, hvem pågældende skal henvende sig til, hvis der opstår for hjælpe eller støtte. Derudover kan mentor "gribe" den unges positive udvikling, så den fastholdes og ikke går tabt. Det er dog vigtigt, at mentorerne klædes på i forhold til at arbejde med den specifikke målgruppe for projektet.

Tema 4: Hvordan kan man inddrage private virksomheder i introduktions- og snuseforløb?

Fælles for alle projekter er et ønske om i højere grad at ansvarliggøre de lokale virksomheder i arbejdet med at afklare og motivere de unge til at gennemføre en uddannelse, men også at give de unge en bedre platform for at træffe det rette uddannelsesvalg. Flere partnerskaber har arbejdet med at inddrage private virksomheder i udviklingen af introduktions- og snuseforløb for unge. I nogle projekter har virksomhederne været en del af partnerskabet, og i andre projekter har virksomhederne været tilknyttet partnerskabet i form af netværk eller lignende.

Nedenfor beskrives udviklingsaktiviteterne og læringen under temaet.

Hvordan kan man inddrage virksomheder i introduktions- og snuseforløb?

Den overordnede model for inddragelse af virksomheder i introduktions- og snuseforløb har været relativt ens på tværs af projekterne, men der har været forskelle i den konkrete udførelse.

I nogle projekter er virksomhederne blevet inddraget allerede i forbindelse med udvikling af forløbet. F.eks. har nogle virksomheder fra start været med til metodeudvikling, hvor virksomhederne bl.a. har bidraget med forslag til nye måder at få unge og virksomheder til at mødes. I andre projekter er virksomhederne først blevet inddraget, når konceptet for snuse-/introduktionsforløbet var på plads, og hvor de alene er blevet brugt til snusepraktik. Nogle projekter har erfaret, at det er vigtigt at forpligte virksomheder til konceptet for snuseforløbet fra start og på den måde sikre, at det tænkte forløb kan lade sig gøre i praksis.

Kontaktformen til og mellem virksomhederne har været forskellige. F.eks. om der kun har været bilateral kontakt mellem jobcentret og den enkelte virksomhed, eller om virksomhederne har været inddraget i form af netværk, hvor der har været mulighed for at erfaringsudveksle på tværs af virksomheder og for at indarbejde andre elementer af fælles interesse i netværket.

I den forbindelse har der også været forskelle på, hvordan man har holdt virksomhederne informeret. Det er vigtigt at finde en balance, hvor virksomhederne føler sig tilstrækkeligt informeret, og hvor informationsmaterialet samtidig er overskueligt.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Arbejdsfællesskaber med fremtidsperspektiv (Halsnæs)
- Talentskolen for Håndværk (Ods herred)
- Partnerskaber på Djursland (Djursland)

Ung om afklaring og motivation for uddannelse efter praktik

"Praktikken har hjulpet mig i forhold til at blive afklaret – det har været noget andet end teori. Jeg har tidligere troet, at jeg skulle være programmør, men nu har jeg fundet ud af, at jeg vil læse økonomi. Jeg er blevet motiveret til at starte uddannelse."

Læring og anbefalinger om forskellige metoder til inddragelse af virksomheder i introduktions- og snuseforløb

- **Inddrag virksomhederne tidligt i forløbet**

Det er en god idé at få involveret virksomhederne tidligt i forløbet – så vidt muligt allerede i udviklingsfasen. Det betyder dels, at virksomhederne kan komme med input til tilrettelæggelsen af forløbet og indgå i metodeudviklingen. Og dels at de kan bidrage til at få andre virksomheder med i partnerskabet og på den måde brede partnerskabet ud.

Hvis det ikke er muligt – eller ikke er hensigtsmæssigt – at involvere en større kreds af virksomheder i udviklingsfasen, så udvælg et mindre antal nøglevirksomheder, som kan fungere som garant for, at man får udviklet et forløb, som er tilpasset virksomhedernes "virkelighed".

- **Lav fleksible aftaler med virksomhederne**

Både virksomheder og de unge kan have forskellige ønsker og behov ift. den konkrete tilrettelæggelse af snusepraktikken. Ikke alle unge har f.eks. brug for at komme i praktik i flere uger for at blive afklaret, men har i stedet behov for et kortere ophold på virksomheden.

Det er derfor en god idé, hvis man kan lave fleksible aftaler med virksomhederne ift. snusepraktikken. Et projekt har f.eks. lavet en aftale med en virksomhed om, at den unge kan komme i snusepraktik i både korte forløb af en dag eller to eller længerevarende praktikker afhængigt af den enkelte unges behov. Nogle projekter har lavet aftaler om, at man kan komme på besøg på virksomheden med meget kort varsel f.eks. allerede den efterfølgende dag. Enkelte projekter har valgt en model, hvor virksomhedspraktikken helt kan fravælges, hvis den unge kan afklares alene på baggrund af den teoretiske vejledning. På den måde binder man ikke de unge til en fast koncept, men kan tage individuelle hensyn.

- **Find det rette informationsniveau**

Hvis man skal have succes med at inddrage virksomhederne i et samarbejde om introduktions- og snuseforløb, er det vigtigt at sikre løbende information om både forløbet samlet set og den enkelte virksomheds rolle. Men erfaringen er, at det kan være vanskeligt at finde det rette informationsniveau.

Det er derfor vigtigt at få drøftet og forventningsafstemt informationsbehovet fra starten, og eventuelt at differentiere informationsmængden og –metoden ud fra den enkelte virksomheds behov. Der kan f.eks. være virksomheder, der foretrækker at få informationen på mail, mens andre foretrækker andre metoder som f.eks. besøg eller møder.

Hvordan kan man etablere og vedligeholde et virksomhedsnetværk?

Projekterne har som et middel til at sikre en bedre afklaring af de unge arbejdet med at udvikle og afprøve partnerskaber, som på den ene side kan sikre en reel afklaring af de unge, og på den anden side ikke er alt for ressourcekrævende for virksomhederne.

I mange projekter har partnerskaberne med virksomhederne karakter af et netværk, som stiller sig til rådighed for, at de unge kan prøve en konkret uddannelse af i praksis, før de træffer det endelige uddannelsesvalg. I flere af projekterne valgte man en meget bred tilgang, hvor man startede med at etablere et netværk med en større gruppe "tilfældige" virksomheder. Det var planen, at man med udgangspunkt i netværket ville etablere nogle mere forpligtende samarbejdsaftaler om snusepraktik. Erfaringen er imidlertid, at mange af de virksomheder, man indgik aftaler med, ikke passede til de behov og ønsker, som de unge på forløbet havde, og at man derfor med fordel kunne have valgt en mere målrettet tilgang.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Talentskolen for Håndværk (Odsherred)
- Uddannelsesafklaring gennem erhvervserfaring (Ballerup)
- Uddannelsesafklaring i praksis (ISS)

Et projekt har arbejdet med et udvidet netværk, hvor udgangspunktet for netværket er afklaring af unge ift. uddannelsesønsker, men hvor man har bygget en række andre elementer på. Projektet valgte at indbygge et BNI-koncept, hvor deltagerne giver hinanden referencer og personlige anbefalinger. I det konkrete tilfælde bestod netværket af mange små håndværksmestre, og idéen er, at f.eks. en tømrermeste, der i forbindelse med en opgave bliver opmærksom på et behov for en elektriker, kan anbefale en elektriker fra netværket til kunden. Dette skal bidrage til at styrke netværket og gøre det mere attraktivt for de lokale virksomheder at deltage i.

Det er projekternes erfaring, at det er vigtigt løbende at pleje og vedligeholde kontakten til virksomhederne, hvis man skal have succes med at etablere velfungerende partnerskaber/netværk med om introduktionsforløb.

Læring og anbefalinger om etablering og vedligeholdelse af virksomhedsnetværk

- **Vær præcis og målrettet i virksomhedskontakten**

Det er vigtigt at være målrettet i sin tilgang til virksomhederne, når man skal etablere partnerskaber om introduktionsforløb. Det kan være en fordel at lave en nærmere analyse og definition af målgruppen, før man etablerer netværket. Den optimale model vil være, at man først rekrutterer virksomhederne, når man kender de konkrete unge, der skal deltage i forløbet. Det vil dog være vanskeligt at håndtere i praksis, da det tager tid at finde virksomheder til netværket.

En god løsning kan være, at man på forhånd etablerer aftaler med virksomheder inden for brancher, som man har erfaring med er efterspurgt hos de unge. Derudover må aftaler med virksomheder indgås hen ad vejen med udgangspunkt i de unges konkrete ønsker.

- **Sørg for en ordentlig forventningsafstemning**

Hvis man vil bruge en bred tilgang til at rekruttere virksomheder til partnerskaber og/eller netværk, er det vigtigt at sikre en ordentlig forventningsafstemning om, hvad

virksomheden kan forvente af netværket. Det har bl.a. været erfaringen, at der kan gå lang tid fra en virksomhed bliver rekrutteret til netværket, og indtil virksomheden konkret får en aktiv rolle i forhold til at få en ung i snusepraktik. Hvis man ikke gør det klart for virksomhederne fra starten, kan man risikere, at netværket falder fra hinanden, fordi virksomhederne mister motivationen.

Projekter, der har samarbejdet med virksomheder om udsatte grupper af unge, har også gjort den erfaring, at det er vigtigt med forventningsafstemning i forhold til målgruppens begrænsninger. Hellere "undersælge" end "oversælge" så man undgår, at virksomheden efterfølgende afbryder samarbejdet, fordi den ikke kan håndtere gruppen, eller at man får etableret nogle forløb, der giver de unge nederlag på grund af for høje krav/forventninger.

Det er også vigtigt med en forventningsafstemning om, hvad snusepraktikken handler om. F.eks. at en praktik som udgangspunkt ikke er en oplæring i faget, men mere handler om at give en kort introduktion til faget, herunder arbejdsformer, kundekontakt m.v.

- **Gør netværket til noget, som man ikke "vil gå glip af"**

På trods af virksomhedernes velvilje til at indgå i netværk om uddannelsesafklaring og -vejledning af unge, er det erfaringen, at virksomhederne med tiden kan miste "gnisten", og det kan give risiko for, at netværket efterhånden dør ud.

Det kan derfor være en god idé at indbygge andre elementer i netværket, som gør det mere attraktivt for virksomhederne at deltage – eller som betyder at de ikke tør blive væk. Det kan f.eks. være at køre netværket efter et BNI koncept (Business Network International), som er et forretningsnetværk, der har til formål at skabe forretning for sine medlemmer gennem personlige referencer og anbefalinger.

- **Giv virksomhederne løbende tilbagemeldinger – og stå til rådighed under praktiken**

Virksomhedsnetværket skal plejes og vedligeholdes eksempelvis ved løbende kontakt og tilbagemeldinger til virksomheden. Dette gælder blandt andet, når en virksomhed ikke får en ung i praktik ved opstart af et nyt hold. Her bør virksomheden få klar besked om, at de ikke får en ung i praktik i denne omgang, fordi ingen af de unge på holdet matchede virksomhedens profil. Men at det ikke betyder, at virksomheden ikke længere er relevant for netværket.

Det gælder også efter at en virksomhed har haft en ung i praktik. Her er erfaringen, at virksomhederne sætter pris på f.eks. at få en tilbagemelding på, at den unge er påbegyndt en uddannelse inden for faget, og at virksomheden dermed har været med til at afklare den unge og medvirket til at gøre en forskel. Det er derudover vigtigt at stå til rådighed for virksomheden under en praktik, så virksomheden let kan få kontakt og så eventuelle udfordringer hurtigt kan løses.

Hvordan kan man arbejde med virksomhedernes sociale ansvar (CSR)?

Hvis man skal have virksomhederne til at indgå i et samarbejde om introduktions- og snuseforløb for de unge, kræver det en vis mobilisering af virksomhedernes sociale ansvar.

Nogle virksomheder er i forvejen meget bevidste om deres sociale ansvar (CSR) og har en grundlæggende værdi om at hjælpe andre. Andre virksomheder er mere skeptiske og tilbageholdende, fordi de er usikre på, hvad det reelt kræver at være en social ansvarlig virksomhed.

I flere projekter har man forsøgt at arbejde med CSR for at motivere virksomhederne til at indgå i et partnerskab om snuse- og introduktionsforløb for unge.

Følgende projekter har været primære kilder til læring:

- Arbejdsfællesskaber med fremtidsperspektiv (Halsnæs)
- Den merkantile virksomhedsskole (Århus)

Enkelte projekter har valgt at indgå i et samarbejde med større virksomheder, som i forvejen er kendt for at have fokus på social ansvarlighed. Her har det især handlet om at få overbevist virksomhederne om, at det konkrete projekt var en god idé.

I andre projekter har man i højere grad skullet sælge selve den overordnede idé om CSR til virksomhederne f.eks. ved at koble det sociale ansvar med rekrutteringsbehov. Mange virksomheder er bevidste om, at det kan blive svært at rekruttere f.eks. dygtige håndværkere, hvis ikke flere unge vil uddanne sig inden for håndværksfagene. I det lys må virksomhederne også bidrage til, at unge får mulighed for at snuse til, hvad det vil sige at arbejde inden for et bestemt område. Der er flere eksempler på, at praktikerne har ført til, at virksomhederne har tilbudt en læreplads til en ung.

Ung hvor praktikken førte til læreplads

”Praktikken har været helt genial, og det er endt med, at de har tilbudt mig en læreplads, så jeg kan gøre min lager- og logistikuddannelse færdig (...) Jeg har hele tiden gerne ville tage en uddannelse, men jeg har en plettet straffeattest. Og det har betydet, at jeg ikke har kunnet finde en læreplads, og at jeg har været on/off på kontanthjælp og taget en masse grundforløb.”

Læring og anbefalinger om hvordan man kan arbejde med virksomhedernes sociale ansvar (CSR)

- **Brug ”Det gode eksempel” til at udbrede CSR**
Erfaringerne viser, at den bedste måde at sælge CSR til virksomhederne er ved at bruge andre virksomheder som ambassadører. Det kan f.eks. være via presseomtale af gode eksempler på social ansvarlighed, eller fyraftensmøder hvor CSR-virksomheder fortæller om deres gevinster herved. Det kan også være ved at sikre presseomtale af selve projektet, som kan medvirke til at vække interessen hos en bredere kreds af virksomheder.
- **Sørg for at tydeliggøre, hvad virksomhederne får ud at være socialt ansvarlige**
For mange virksomheder er social ansvarlighed ikke et mål i sig selv. Det handler først og fremmest om at sikre fremtiden. Det kan f.eks. være, at man ved at gøre en særlig indsats for de unge kan medvirke til at sikre et fremtidigt rekrutteringsgrundlag. Det kan også handle om at skabe sig et godt image.

Det er derfor vigtigt, at man markedsfører social ansvarlighed som værdiskabende for virksomheden selv, og ikke kun som en samfundsmæssig "pligt", som man bør påtage sig af rent filantropiske grunde. Det kan f.eks. være ved at fremhæve muligheden for at bruge introduktions- og snuseforløbet som et rekrutteringsgrundlag til at indgå egentlige uddannelsesaftaler, eller som en mulighed for at afprøve en ung, inden man eventuelt ansætter vedkommende. Samtidig er det og også vigtigt, at man ikke får givet virksomhederne det indtryk, at de er forpligtet ud over snuse-/praktikforløbet, da det kan afholde nogle virksomheder fra at gå ind i projektet.

VIDEN > UDVIKLING > IMPLEMENTERING

MPLOY A/S
GOTHERSGADE 103, STUEN
1123 KØBENHAVN K

TEL. +45 32 97 97 87
MPLOY@MPLOY.DK
WWW.MPLOY.DK

